

ECOWEEK: Από την Ελλάδα στο Κόσοβο: διδάσκοντας και διδασκόμενοι

Ένα μήνα πριν τα εγκαίνια του συνεδρίου ECOWEEK στη Θεσσαλονίκη, ολοκληρώθηκε το Σάββατο 3 Οκτωβρίου το διεθνές συνέδριο της Ελληνικής-διεθνούς ΜΚΟ ECOWEEK – Εβδομάδας Οικολογίας, στην Πριστίνα, Κόσοβο, με την παρουσίαση των προτάσεων και παρεμβάσεων των εργαστηρίων σε επιλεγμένα σημεία της πόλης.

Το διεθνές συνέδριο και εργαστήρια αειφόρου σχεδιασμού της ECOWEEK πραγματοποιείται με επιτυχία στο Κόσοβο για δύο συνεχείς χρονιές. Η ECOWEEK, που λαμβάνει χώρα για μια εβδομάδα, εκθέτει τους νέους φοιτητές αρχιτεκτονικής όχι μόνο στις αρχές της αειφορίας και του αειφόρου σχεδιασμού, αλλά και στην εντοπιότητα και την επιχειρηματικότητα. Για την ανάπτυξη της κοινωνικής συνοχής και αλληλουποστήριξης, επανάχρησης του δημόσιου χώρου, επαναφορά της ζωής σε εγκατελειμένα σημεία της πόλης και στην ενδυνάμωση των νέων να τολμήσουν και να πράξουν.

Η σύγχρονη ιστορία του Κοσόβου είναι λίγο πολύ γνωστή. Η χώρα ανεξαρτητοποιήθηκε το 2008, όμως δεν έχει αναγνωριστεί πλήρως από πολλές χώρες – περιλαμβανομένης και της Ελλάδας. Με ανεργία που αγγίζει το 45% και ανεργία ανάμεσα στους νέους που ξεπερνάει το 55%, η οικονομία της χώρας στηρίζεται κατά 15% - με βάση επίσημα στοιχεία και κατά μεγαλύτερο ποσοστό με βάση ανεπίσημες εκτιμήσεις – στη μετανάστευση των νέων για ανεύρεση εργασίας και ενός καλύτερου μέλλοντος στην Ευρώπη. Όμως, όπως βλέπουμε με την κρίση των προσφύγων από τη Συρία, η Ευρώπη έχει αγγίξει τα όριά της στην απορρόφηση επιπλέον προσφύγων. Είτε έρχονται από την Μέση Ανατολή, είτε από την Ανατολική Ευρώπη και τα Βαλκάνια.

Το ερώτημα λοιπόν είναι πώς αντιμετωπίζεται η ανεργία μέσα από τον αειφόρο σχεδιασμό; Μία λύση είναι η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για την απορρόφηση των νέων. Με βάση τις εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, η λύση αυτή δεν επαρκεί αριθμητικά. Η λύση που πρότεινε η ECOWEEK ήταν η καλλιέργεια της επιχειρηματικότητας και η ενδυνάμωση των νέων να δημιουργήσουν οι ίδιοι την απασχόλησή τους μέσα από διαδικασίες σχεδιασμού και μαζί να οραματιστούν και να διαμορφώσουν το μέλλον που θέλουν.

Έτσι εξελίχθηκαν τα εργαστήρια της ECOWEEK στην Πριστίνα. Με καθοδήγηση από αρχιτέκτονες, ειδικούς στην τέχνη της επικοινωνίας και από διεθνώς αναγνωρισμένους καλλιτέχνες, οι ομάδες άνοιξαν νέες προοπτικές στους νέους. Τους καθοδήγησαν να ανακαλύψουν μόνοι τους τρόπους να δράσουν στην πόλη τους, διεκδικώντας, παραδείγματος χάριν, τον δημόσιο χώρο για τους πεζούς που έχει εξαφανιστεί από την άτακτη ανοικοδόμηση και από την κυριαρχία του αυτοκινήτου. Να επαναπροσδιορίσουν τον ανοιχτό χώρο στον οποίο κινούνται, δημιουργώντας φιλόξενα σημεία συνάντησης, ανάπαυσης και ψυχαγωγίας. Επαναχρησιμοποιώντας 'άχρηστα' υλικά που με έξυπνο τρόπο αποκτούν νέες χρήσεις – αντί να καταλήξουν σε κάποια χωματερή, ρέμα ή δάσος απειλώντας τον φυσικό πλούτο της χώρας. Μαθαίνοντας από τις παραδοσιακές τεχνικές κατασκευής – σχεδόν ταυτόσημες με τις τεχνικές των *σναφ* στη Βόρεια Ελλάδα – για τη χρήση ντόπιων υλικών, περιλαμβανομένης και της πλίθας (adobe) και ντόπιες βιοκλιματικές λύσεις. Ένα από τα εργαστήρια ασχολήθηκε με προτάσεις για τον σχεδιασμό σημείου ενημέρωσης (info point) στο πάρκο Germia

βορειοανατολικά της Πριστίνα, το οποίο ο Δήμος πρόκειται να κατασκευάσει, σε συνεργασία με την τοπική WWF.

Ενδυναμώνοντας και εκπαιδεύοντας, λοιπόν, τους νέους στο Κόσοβο για τη δημιουργία του μέλλοντός τους, η ECOWEEK εκτελεί ένα διπλό έργο. Αφενός μεν προσφέρει στους νέους στο Κόσοβο κάτι που το έχουν ανάγκη για την επαγγελματική τους εξέλιξη και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων τους στον τόπο τους. Αφετέρου δε ενισχύοντας την τοπική κοινωνία δίνοντας εναλλακτικές λύσεις έναντι της μετανάστευσης, προτείνει έμπρακτα μια πιθανή λύση σε ένα τεράστιο πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα όχι μόνο η χώρα μας, αλλά και η Ευρώπη ολόκληρη. Τέλος, η διαδικασία αυτή μας δίνει και ένα σημαντικό μάθημα: διδάσκοντας μαθαίνουμε την αξία της επιχειρηματικότητας, της τόλμης και της δράσης, διαδικασίες οι οποίες μπορούν να βοηθήσουν και τους νέους στην Ελλάδα.

Το επόμενο συνέδριο της ECOWEEK πραγματοποιείται στις 1-7 Νοεμβρίου στη Θεσσαλονίκη. Μένει να δούμε πώς η εμπειρία του Κοσόβου μπορεί να εφαρμοστεί και στη χώρα μας.

Η αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία ECOWEEK-Εβδομάδα Οικολογίας δημιουργήθηκε το 2005 στην Αίγινα με στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σε θέματα περιβάλλοντος και στην προώθηση των αρχών της αειφορίας. Η ECOWEEK είναι μια πρωτοβουλία του ιδρυτή και Προέδρου της Ηλία Μεσσίνα, αρχιτέκτονα και συμβούλου περιβάλλοντος, ο οποίος συντονίζει και τη δράση της. Η ECOWEEK ενεργοποιείται σήμερα σε 15 χώρες και έχει αναπτύξει το δίκτυο ECOWEEK NET με μέλη σε 54 χώρες.

Η ECOWEEK κλείνει φέτος 10 χρόνια δραστηριότητας, με εργαστήρια στην Κωνσταντινούπολη, στην Πριστίνα, στη Σμύρνη, στη Θεσσαλονίκη, με περιβαλλοντικό φεστιβάλ στην Αυστραλία, με διαγωνισμό νέων σχεδιαστών στην Κίνα και με την έκδοση συλλογής κειμένων 50 ειδικών πάνω στον αειφόρο σχεδιασμό και την οικολογική αρχιτεκτονική από όλο τον κόσμο.

- Περισσότερες πληροφορίες στη σελίδα www.ecoweek.org
- Επικοινωνία στο ecoweek@ecoweek.gr
- Εικόνες στις εξής σελίδες:
 - Για το Κόσοβο: <https://www.facebook.com/ecoweek.prishtina>
 - Για τη δράση της ECOWEEK ανά τον κόσμο: http://ecoweek.netfirms.com/ecoweek/press_room_photo_album_ecoweek_ENG.htm